

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Zuzany Bystřické a soudců Mgr. Petra Pospíšila a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: L. V.

proti

žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno

za účasti: P. B.

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2017, čj. JMK 21044/2017, sp. zn. S-JMK 8610/2017 OSPŽ

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a shrnutí průběhu správního řízení

1. Magistrát města Brna, Odbor správních činností (dále jen „magistrát“), rozhodnutím ze dne 6. 12. 2016 vyhověl žádosti osoby zúčastněné na řízení a ve smyslu § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých

zákonů, v rozhodném znění (dále jen „zákon o evidenci obyvatel“), zrušil žalobci trvalý pobyt na adrese B. B. 6a. Podané odvolání žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí magistrátu potvrdil.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. V žalobě ze dne 22. 2. 2017 žalobce uvedl, že ve věci nebyly splněny podmínky pro zrušení údaje o místu trvalého pobytu, jelikož nikdo dostatečně netvrdil a neprokázal existenci důvodu pro zrušení údaje o místu jeho trvalého pobytu. Žadatel/navrhovatel dostatečně netvrdil, že zaniklo právo žalobce k objektu a že žalobce tento objekt neužívá. Správnímu orgánu nebyly předloženy listiny v originále či ověřené kopii (příp. rozhodnutí opatřené doložkou právní moci a vykonatelnosti), z něhož by bylo jednoznačné, že žalobce nemá k objektu žádné užívací právo. Bylo proto na místě žádat předložení listin. Žalovaný včetně magistrátu nesprávně vyhodnotili spisový materiál, rovněž neuvedli, z jakých konkrétních důkazů vzali za prokázané splnění zákonných podmínek pro zrušení údaje o trvalém pobytu.
3. Prvostupňové řízení je zatíženo vadou, jelikož magistrát se pokusil usnesením ze dne 28. 3. 2011 přerušit řízení, aniž by bylo stanoveno, do kdy konkrétně se řízení přerušuje, resp. aniž by bylo stanoveno, do pravomocného skončení jakého konkrétního řízení se řízení přerušuje. Toto usnesení bylo nepřezkoumatelné a nevykonatelné. Jelikož výrok tohoto rozhodnutí byl nepřezkoumatelný, nadále je dána překážka skončení řízení. Magistrát rovněž nijak nerozhodl v pokračování v řízení.
4. Rozhodnutí magistrátu rovněž nebylo opatřeno jakýmkoliv podpisem, razítkem, ani jiným předepsaným identifikátorem.
5. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.

III. Vyjádření žalovaného

6. V podání ze dne 27. 3. 2017 žalovaný uvedl, že existuje pravomocný rozsudek o tom, že žalobce není nájemcem předmětného bytu a fakt, že není vlastníkem bytu, příp. mu nebylo zřízeno věcné břemeno, lze zjistit z výpisu z katastru nemovitostí. Tento výpis je dle právní úpravy veřejnou listinou prokazující stav evidovaný v katastru. Neexistence užívacího práva tedy byla prokázána. Zároveň bylo prokázáno, že žalobce předmětný byt neužívá – což shodně uvedli účastníci řízení shodně jak při správním tak soudním řízení.
7. Ve vztahu k usnesení o přerušení uvedl, že ne každé procesní pochybení je důvodem pro zrušení rozhodnutí ve věci samé. Po odpadnutí překážky, která byla důvodem přerušení, pokračuje správní orgán v řízení, o čemž vyrozumí účastníky řízení, přičemž forma tohoto vyrozumění není stanovena.
8. Dle protokolu o výsledku ověření datové zprávy je zřejmé, že datová zpráva doručovaná žalobci byla opatřena platným uznávaným zaručeným elektronickým podpisem. Přítomnost otisku razítka nemohl žalovaný ověřit, nicméně i pokud by otisk chyběl, nelze automaticky dovozovat neplatnost rozhodnutí, což by přicházelo v úvahu pro případ, že by to zákon stanovil.
9. S ohledem na výše uvedené navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Replika žalobce

10. V podání ze dne 4. 7. 2017 žalobce setrval na svých předchozích argumentech. Zdůraznil mimo jiné, že ve spise se nenachází jediný listinný důkaz, který by bez jakýchkoliv pochybností potvrzoval splnění zákonných podmínek pro zrušení údaje o místu trvalého pobytu, přičemž v žádném případě nestačí výpis z katastru nemovitostí a tvrzení účastníka řízení.
11. Tvrzení žalovaného, že rozhodnutí magistrátu bylo opatřeno platným uznávaným elektronickým podpisem, resp. razítkem, označil za lež.

V. Ústní jednání

12. Během ústního jednání, které se konalo dne 26. 2. 2019 žalobce i žalovaný setrvali na svých argumentech prezentovaných v rekapitulovaných podáních.

VI. Posouzení věci soudem

13. Krajský soud v Brně (dále také „soud“) přezkoumal v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „soudní řád správní“), v mezích žalobních bodů rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí magistrátu včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná**.
14. Ze správního spisu soud zjistil, že osoba zúčastněná na řízení podala dne 9. 2. 2011 žádost o zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobce na adrese B., B. 6a. Správní řízení bylo zahájeno oznámením o zahájení ze dne 18. 2. 2011 včetně nařízení ústního jednání, které bylo zasláno osobě zúčastněné na řízení a žalobci. Usnesením ze dne 28. 3. 2011 magistrát přerušil řízení do doby vydání pravomocného rozsudku soudu týkajícího se určení práva nájmu bytu v B., B. 6a. Dle odůvodnění žalobce informoval dne 23. 3. 2011 magistrát o tom, že dne 19. 5. 2009 podal žalobu k civilnímu soudu na určení práva nájmu k bytu a současně požádal o přerušování správního řízení do doby pravomocného rozhodnutí o žalobě.
15. Spis dále obsahuje rozsudek Městského soudu v Brně ze dne 5. 3. 2014, čj. 18 C 101/2009-278, kterým byla zamítnuta žaloba o určení, že je žalobce nájemcem předmětného bytu. Soud k tomuto závěru dospěl na základě absence jedné z podmínek pro přechod nájmu bytu podle § 706 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v rozhodném znění – jednalo se o podmínku, aby žalobce neměl v době úmrtí nájemkyně (babička žalobce) vlastní byt.
16. Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 25. 6. 2015, sp. zn. 19 Co 419/2014 byl rozsudek Městského soudu v Brně ve věci potvrzen a změněn ohledně náhrady nákladů řízení.
17. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 8. 6. 2016, čj. 26 Cdo 5455/2015-333 bylo odmítnuto dovolání žalobce se stručným odůvodněním poukazujícím na to, že rozsudek odvolacího soudu byl v souladu s ustálenou judikaturou, od které nebyl důvod se odchýlovat.
18. Předvoláním ze dne 9. 11. 2016 zasláné osobě zúčastněné na řízení a žalobci bylo oznámeno pokračování v přerušovaném správním řízení. Zároveň došlo k jejich předvolání k ústním jednáním (na 30. 11. 2016 v různých časech). Ve spise jsou obsaženy i protokoly z ústních jednání a usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2016, sp. zn. IV. ÚS 2978/16, kterým byla odmítnuta ústavní stížnost žalobce proti výše rekapitulovanému usnesení Nejvyššího soudu.

19. Dle ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel *ohlašovna rozhodne o zrušení údaje o místu trvalého pobytu, zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.*
20. Část námitek žalobce směřuje proti hodnocení důkazů, jak ho provedly správní orgány. Jejich prostřednictvím rozporuje závěr o existenci podmínek pro zrušení údaje o trvalém pobytu. Soud předesílá, že tyto námitky žalobce ve svém souhrnu neshledal důvodnými. Z citované právní úpravy vyplývá, že ke zrušení údaje o místu trvalého pobytu ohlašovna přistoupí za splnění dvou podmínek. Zaprvé žalobci k objektu zaniklo užívací právo a zadruhé tento objekt žalobce ani neužívá. Obdobně se vyjadřuje i judikatura, lze zmínit např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2008, čj. 3 As 38/2008-82, z něhož také vyplývá, že druhou podmínku je třeba posoudit jako faktický výkon práva na bydlení, jinými slovy je třeba posoudit, zda subjekt v objektu skutečně bydlí, nebo nikoliv.
21. Dle ustanovení § 50 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v rozhodném znění (dále jen „správní řád“), *podklady pro vydání rozhodnutí mohou být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé.* Odstavec 4 vyjadřuje zásadu volného hodnocení důkazů tím, že *nestanoví-li zákon, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo v řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.*
22. Dle ustanovení § 51 odst. 1 správního řádu *lze k provedení důkazů užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.*
23. Mezi podklady jsou obsažena rozhodnutí civilních soudů a Ústavního soudu. Z jejich odůvodnění je zřejmé, že na žalobce nepřešlo právo nájmu k bytu na ulici B. 6a, B., tudíž nelze hovořit o existenci užívacího práva žalobce k předmětnému bytu. Sám žalobce právním titulem, který by ho opravňoval k užívání předmětného bytu, dle soudy zjištěného skutkového stavu dokonce nikdy nedisponoval. O neexistenci věcných práv žalobce k předmětné nemovitosti svědčí obsažený výpis z katastru nemovitostí.
24. Ve vztahu k druhé podmínce pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu žalobce bylo pro správní orgány klíčové zjistit, zda žalobce v objektu *skutečně bydlí, nebo nikoliv.* V tomto směru je stěžejním podkladem (s ohledem na zásadu bezprostřednosti dokazování) protokol z ústního jednání ze dne 30. 11. 2016, jelikož sám žalobce během tohoto ústního jednání uvedl, že se fyzicky na předmětné adrese nezdržuje, neboť mu to osoba zúčastněná na řízení znemožnila. V případě žalobce tedy nelze hovořit ani o tom, že by právo na bydlení v předmětném objektu realizoval fakticky. Tento závěr podporují i skutečnosti uvedené osobou zúčastněnou na řízení během ústního jednání.
25. Z výše rekapitulované právní úpravy vyplývá, že jako podklad pro rozhodnutí může sloužit vše, co může objasnit skutkový stav. Zároveň tyto podklady nemají (až na zákonné výjimky) stanovenou důkazní hodnotu a správní orgány je hodnotí „volně“ dle své úvahy a v jejich vzájemné souvislosti. Se zřetelem k uvedeným zásadám soud v tomto ohledu neshledal žádné nedostatky či vady rozhodnutí správních orgánů a jejich názor o splnění

obou podmínek pro zrušení údaje o místě trvalého pobytu považuje za správný a zákonný. Rekapitulované podklady považuje za zcela dostatečné a průkazné.

26. Žalobce namítá, že nebyla předložena žádná úředně ověřená listina (případně rozhodnutí s doložkou právní moci a vykonatelnosti), která by prokazovala, že mu k objektu nesvědčí žádné užívací právo, což je dle soudu pravdivé tvrzení. Rozsah využitelných podkladů pro rozhodnutí je ovšem formulován v zásadě neomezeně, tudíž není vyloučeno, aby správní orgán využil pro svůj závěr listinné kopie rozhodnutí soudů, ke kterým přistoupí v intencích standardního volného hodnocení důkazů. V individuálních případech mohou o právní moci rozhodnutí orgánu veřejné moci existovat pochybnosti, přičemž by absence doložky o právní moci (či vykonatelnosti) mohla mít negativní význam i v rovině hodnocení podkladů pro rozhodnutí – v posuzované věci tomu tak ovšem nebylo. Ze vzájemné (instanční) návaznosti jednotlivých soudních rozhodnutí je zřejmé, že o jejich právní moci nelze mít důvodné pochybnosti. Vzhledem k tomu, že i pro faktické neužívání bytu (druhá podmínka zrušení údaje o místě trvalého pobytu) jsou ve spise dostupné relevantní podklady, lze požadavek žalobce na předložení dalších průkazných listin, označit za nadbytečný. Soud tedy uzavírá, že magistrát i žalovaný nevybočili z mezí volného hodnocení důkazů a dospěli ke správným skutkovým a právním závěrům.
27. Ve vztahu k namítaným procesním vadám soud uvádí, že ani v této rovině neshledal námitky žalobce důvodnými, jelikož z obecného pohledu by namítané vady nebyly způsobilé mít vliv na zákonnost meritorního rozhodnutí. Ohledně nesprávného přerušení řízení usnesením magistrátu ze dne 28. 3. 2011 soud námitku žalobce považoval navíc za nepřipustnou, jelikož ve správním řízení měl možnost podat proti tomuto usnesení odvolání, což neučinil. V tomto směru tedy žalobce nevyužil prostředky obrany, které měl k dispozici v rámci správního řízení, přičemž úlohou správního soudu není tuto ochranu nahrazovat, nýbrž „pouze“ přezkoumávat [srov. přiměřeně § 5 a § 68 písm. a) soudního řádu správního].
28. Ohledně nesprávného pokračování ve správním řízení se soud ztotožňuje s žalovaným, jelikož z právní úpravy (§ 65 odst. 2 správního řádu) nevyplývá povinnost o tomto pokračování kvalifikovaně rozhodnout, nýbrž pouze o této skutečnosti vyrozumět účastníky řízení. Stejný výklad podává i komentářová literatura, která uvádí, že *o pokračování v řízení (ukončení jeho přerušení) se nevydává další usnesení, ale všichni účastníci se o tom pouze vyrozumí a o této skutečnosti se provede záznam do spisu* (viz Jemelka, L. a kol. *Správní řád*, 5. vydání, C. H. Beck, 2016. Komentář k § 65). Účastníci řízení byli o pokračování v řízení správně vyrozuměni, o čemž svědčí mimo jiné i jejich účast na ústním jednání (vyrozumění o pokračování v řízení bylo součástí předvolání k jednání).
29. Ohledně chybějících náležitostí rozhodnutí magistrátu (podpis, razítko, či jiný předepsaný identifikátor) soud uvádí, že rozhodnutí magistrátu bylo žalobci dodáno do datové schránky dne 7. 12. 2016, přičemž doručeno bylo okamžikem přihlášení oprávněné osoby, k čemuž došlo dne 8. 12. 2016. Datová zpráva byla dle protokolu o výsledku ověření datové zprávy opatřena platným uznávaným elektronickým podpisem, tímto podpisem včetně časového razítka byla opatřena i příloha datové zprávy. Tato skutečnost je zásadní pro integritu elektronické zprávy a pro ověření, že elektronická zpráva byla skutečně zaslána příslušným správním orgánem. Žalovaný uznává, že přítomnost otisku úředního razítka nemohl ověřit, nicméně soud se ztotožňuje s tím, že absence této náležitosti rozhodnutí nezpůsobuje jeho nicotnost, nezákonnost či nepřezkoumatelnost. K tomu je

možné podpůrně odkázat na četnou judikaturu správních soudů, která se k absenci některých náležitostí rozhodnutí vyjadřovala obdobně (např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 24. 6. 2009, čj. 12 Cad 17/2007-63, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, čj. 9 As 34/2014-76, apod.).

VII. Závěr a náklady řízení

30. Při přezkumu napadeného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 věta první soudního řádu správního soud shledal podanou žalobu jako nedůvodnou. Proto ji podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního zamítl.
31. O náhradě nákladů soudního řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Osoba zúčastněná na řízení má dle § 60 odst. 5 soudního řádu správního právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil.
32. Žalobce neměl v řízení o žalobě úspěch. Žalovanému nevznikly náklady přesahující její běžnou administrativní činnost. Osobě zúčastněné na řízení soud neuložil žádné povinnosti, tudíž nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 26. února 2019

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu